

TISZAINTÉL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 4.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 17. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1914. január 22

Uj váltótörvény.

Két nagyfontosságú javaslatot terjesztett elő az országgyűlésen az igazságügyminiszter. Az egyik szól a hágai nemzetközi egyezmény szerint becikkelyezendő egységes váltószabályzatról, a másik az új váltótörvényről.

A hágai váltójogi egyezményt elfogadta az egész kulturvilág, csupán Anglia és az Egyesült-Államok nem. Ez egyezmény a vis majort mentesítő oknak fogadja el a váltócselekményekre, ha a vis major külső körülményekből következett be. Az intézvényezett meggondolási időt kérhet elfogadás előtt. Érvényes a fizetési határidő nélkül kiállított váltó is s ez esetben látra szóló váltónak veendő. A kibocsátó megtilthatja az elfogadás végetti bemutatást. A látra és lát utáni váltókra ki lehet kötni a kamatot is, aminek váltónál nincs különben helye.

A hágai egyezmény szerint a szerződő államok kötelesek életbe léptetni ezt a szabályzatot, hogy a a toldást elkerülje, az igazságügyminiszter teljesen új váltótörvényt terjesztett elő, mely a régi váltótörvényt csak részleteiben változtatja meg, mert a régi törvény egyike volt a legsikerültebb alkotásoknak. Ez a törvényjavaslat teljesen méltó a régihez s minden részletében sikerült. A legfontosabb a javaslatban, hogy harmadik személlyel szemben kizárja azt a kifogást, hogy valamely kellék hiányzott a váltón, mikor a váltókötelezettség keletkezett, másokkal szemben pedig csak akkor érvényesíthető, ha egyenesen megállapodás ellenére történt. Ez az

utólagos telepítésre is vonatkozik. A jogbizonytalanság oly nagy volt ezen a téren előbb, hogy százezrek veszték el e miatt, mert nem tudták, érvényes-e az utólagos telepítés vagy nem.

A külföldi pénznemek átszámítása újabb elvek alapján fog történni. Az óvás a fizetés napján csak délután egy óra után vehető fel.

Az irni nem tudók és vakok kézjegye a váltón csak úgy érvényes, ha birói vagy közjegyzői hitelesítéssel vannak ellátva. Irni nem tudók szóbeli meghatalmazást nem adhatnak, hogy helyettük a meghatalmazott írjon alá váltónyilatkozatot, csak ha okiratba foglalják e meghatalmazást s ez okiratot kézjeggyel látja el az irni nem tudó s ez okiratot hitelesíteni kell.

Ez intézkedés igen fontos, mert eddig az irni nem tudók vagy után rajzolták ceruzával a váltóra irt nevüket, vagy kezüket vezettették. Mikor aztán perre került a dolog, leesküdték, mert nem is tudnak irni. Nagy összegeket vesztettek el különösen a kisebb bankok e miatt.

Az új polgári törvénykönyv szerint a 24 éves kora előtt házasságra lépett férfi is nagykorúvá lesz. Azért az új váltótörvény általánosságban mondja ki, hogy az, aki házasságkötés által vált nagykorúvá (tehát a nő is) csak úgy vállalhat váltókötelezettséget, ha önálló ipart üz.

Ujra életbelépteti az új törvény a váltójegyzők intézményét, aminek célja az, hogy az óvások végett ne kelljen a közjegyzőhöz bejönni faluról. Fel lesznek jogosítva az óvás felvételére a járásbiróságok összes fogalmazó személyei és az ügyvé-

dék közül ujonnan kinevezendő váltójegyzők és az ezeknél működő ügyvédhelyettesek.

A postaóvást nem szabályozza a a javaslat, de felhatalmazza a minisztert, hogy azt rendelet útján életbe léptesse s hogy a posta is fe-dezhessen óvást.

Ez új váltótörvény nem sokáig lesz életben, mert a hágai konferencia két év múlva újra összeül, hogy az államok váltótörvényeit újra összeegyeztesse s kiegyenlítse az ellenmondásokat s ekkor újabb módosításra lehet kilátás.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 21.

Beöthy Pál elnök az ülést fél 11 órakor nyitja meg.

Sajtóvita.

Eszterházy Mihály gróf a javaslat ellen szól. Ma már nem a többség, hanem Tisza akaratával állunk szemben s azért van a reformra szükség, hogy a sajtó ne irhasson a só- és pinka pénzekről. Ilyen törvényt másutt mint Horvátországban nem lehet találni, de a rendelkezések ott is liberálisabbak. Igaz az, hogy a törvénytervezetet a koalíció készítette elő, de abban nincs oly intézkedés, mely a politikai hatóságokra bizná a korlátozást. S nevetésig a sajtó termékek körüli intézkedés, hogy 18 éves korhatárhoz kötik az utcai lapárusítást. Ugy veszi észre, hogy Tisza azt az elvet akarja magára alkalmazni, mint Angliában a királyra vonatkozik, hogy „a király nem követhet el jogtalanságot”. Tiszával szemben úgy látszik a munkapártban senki se nyilváníthatja akaratát, csupán a végrendeletben. A javaslatot nem fogadja el.

Gedeon Aladár óhajtáná, hogy ha már a miniszterelnök kibékült a horvátokkal és oláhokkal, mért nem akar már a ma-

HOLLANDY, PAPP és VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-ter 7. szám. (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket rak-táron tartunk. — Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínen is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. — Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

gyarokkal is. Szól a választásokról, mire az elnök Lázár István gróf figyelmezteti, hogy a tárgytól ne térjen el.

Gedeon csak azt akarja mondani, hogy a többség nem választotta helyesen az időpontot erre a javaslatra nézve, mert a munkapárt nemzetiségi vidékeken szerezte a mandátumokat, az ellenzék pedig magyar vidékeken (Elnök újra figyelmezteti) s nemcsak a vidékeken, de a megyéknél is, hol a többség függetlenségi az ellenzékénél foglalt állást. A javaslat újra behozza a cenzurát, melyet még a nyomdász is gyakorolhat s így kár még a terjesztést is korlátozni. (Ekkor lépett be Tisza.) Kérdezi a miniszterelnököt, hogy gondoskodott-e a magyarok sorsáról a román paktumnál. (Tisza levelet ír és nem figyel.) A sajtószabadság a nemzeté és azt akarják megakadályozni, hogy az erőszakosság ne kerüljön nyilvánosságra. Nem fogadja el a javaslatot.

Bikády után **Ábrahám** Dezső 5 óráig beszél. Majd áttérnek az interpellációkra.

Balogh Jenő válaszol Polónyi Gézá-nak. Kijelenti, hogy a horvátokkal szemben megőrizték a magyar állam jogait.

A ruthén pör.

Beszkid Antal szóvá teszi a szimpórt. Hallatlan nyomorról beszél, amelyben a ruthének élnek. Nem érti, hogy miért tárgyalják illetéktelen bírák? Kívánja, hogy az igazságügyminiszter szüntesse meg ezt a pört.

Gróf **Tisza** István csodálkozik Beszkid járatlanságán. A debreceni törvényszékhez tartozik e pör és Máramaroszigetre azért tették át a tárgyalás színhelyét, mert ott alaposabban megvilágíthatják a rejtélyes pör egyes momentumait. Azzal Beszkid éles fegyvert ad a ruthének kezébe, hogy itt a parlamentben prejudiciumot mond a független magyar bíróságról.

A román paktumról megjegyzi Tisza, hogy ez csak sérelmeket fog orvosolni, de nem ad jogkiterjesztést.

Huszár Károly interpellációja az Operaház tagjainak Mágnás Elza temetésén való szereplése miatt elmaradt, mert a képviselő nem jelent meg az ülésen.

Bottlik István a Hédervári—Gerő-ügy elintézését sürgeti.

Gr **Tisza**: — Ezt én is sürgetem.

Székely Aladár egy bányaugyben interpellál.

Ülés vége 7 órakor.

Az oláhpaktum. A román komité Budapestén a Klotild-palota emeleti helyiségében megbeszéléseket folytat a gróf Tisza István miniszterelnök által előterjesztett békepontok felől. A függetlenségi párt a román paktum és a sajtójavaslat ellen az egész országban tiltakozó gyűléseket fog rendezni. Az első ilyen gyűlés Lovászi Márton kerületében lesz február elsején Magyar-kanizsán, ahol Károlyi és Apponyi is megjelenik.

TÖRÖKORSZÁG KÉSZÜLŐDIK.

Páris, jan. 21.

Konstantinápolyból jelentik: A hadügy-miniszteriumban lázasan dolgoznak, a mi az idevaló diplomáciai köröket nagyon nyugtalanítja. A hadügyminiszter az összes hadkerületek parancsnokainak parancsot adott, hogy az 1890—92 született tartalékosokat tartsák készenlétben.

Berlin, jan. 21.

A Voss. Ztg. aténi jelentése szerint oda- való diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy Törökország a japán kormánnyal tárgyal a Braziliától megvásárolt Rio de Janeiro dreadnoughtnak japán tisztekkel és legénységgel való ellátása dolgában. Török- ország nincs abban a helyzetben, hogy az óriáshajót maga szerelje föl és a szigetek dolgában már most egyedül akcióba vigye. Másik hír szerint Enver basa hadügy- miniszter több ezredet értesített, hogy mozgósításra készen legyenek.

Oláh Gábor Nagyváradon.

Rudnyánszky — matiné a városházán.

*

Előkelő irodalmi eseményre készül a nagyváradai társadalom. A nemrég elhunyt kiváló poéta, **Rudnyánszky** Gyula nemes költészetének ünnepléséről van szó. A nemzet ugyanis csak haláluk után becsüli meg a költőket.

Rudnyánszky Gyulához nagyon hasonló volt a sors. Ime: halála után országos propaganda indul meg, amelynek első állomása Nagyvárad volna.

A Rudnyánszky-kultusz lelkes gondolata nem itt született, nem nagyváradai hajtás. Debreceni himnuszából fakadt az eszme. De azért büszkének lehetünk rája, mert a nagyváradai debüt-től várják, hogy országos erőre kapjon, általános legyen, hogy az összes irodalmi társaságok sietve csatlakozzanak a nemes törekvéshez.

A gárda, amely a Rudnyánszky kultuszt teremtené, Debrecenben él s olyan kiváló ember áll élén, mint **Oláh Gábor**. Kivételes rokonszeny, nagy melegség és őszinte szeretet kísérte őt karrierjében, hányatott sorsa, harca a kiesinyes kenyérérdekéért olyan mély nyomokat hagyott az ország lelkében, hogy ma már ünnepelt nagyság, aki arra van hivatva, hogy a provinciáknak irodalmi irányokat jelöljön meg.

Mint egyik legszemélyesebb híve és tisztelője Rudnyánszky Gyulának és költészetének, állt élére annak a kiesiny gárdának, amely a kultusz megteremtését tűzte ki céljául. Mellette Zivuska Andor, az ismert költő fog kifejtteni lelkes agítást, de talán legnagyobb odaadással ifj. dr. **Szilágyi** Imre küzd Rudnyánszky emlékének ébrentartásáért. Szilágyi Imre a lokális nagyság keretein már jóval túlmutatott, a klasszikus zenének kiváló művelője, igen sok mű-

dala is van, melyek népszerűség dolgában vetekszenek a Fráter-nótákkal.

Ez a triász bont zászlót Rudnyánszky költészetének terjesztése mellett. Megkeresik a Szigligeti társaságot és azzal karöltve fogják rendezni a Rudnyánszky matinét.

A nagy civis városban híre futott annak, hogy az első matinét Nagyváradon akarják Oláh Gáborék rendezni. Erre erős akció indult meg azért, hogy e tervükről lebeszéljék őket.

Debrecen meg akarja előzni a kultuszban valamennyi várost, ami aligha fog sikerülni, mert mint halljuk, a nagyváradai litterárius körök hevesen exponálják magukat az elsőségért.

A matiné részletesebb programját, időpontját és rendezését aktualiter közölni fogjuk.

HAJDUDOROG TILTAKOZÁSA az egyházmegye megcsönkítése ellen

A magyar görög-katholikusságot reprezentáló Hajdudorog város képviselőtestülete tegnap délben közgyűlést tartott, amelynek egyedüli tárgya az új egyházmegye megcsönkítésére irányuló kísérlet ellen való tiltakozás volt. A közgyűlés elhatározta, hogy tiltakozását a miniszterelnökönél jelenti be, akizhez a következő távirattal fordult:

Isten kegyelméből X. Pius pápa őszentése és apostoli királyunk őfelségének irántunk tanusított határtalan atyai jóindulatából a magyar görög-katholikusság részére Hajdudorogi székhellyel alapított hajdudorogi püspökségre vonatkozó legfelsőbb elhatározások előtt a legalázatosabb és leghűségesebb fiui hódolattal meghajolva, bátorodunk ismételve kijelenteni, hogy a püspökségre vonatkozó pápai bulla minden szavához, minden betűjéhez, főpásztorunk szavait idézve „a legfelsőbb tények komolyságába vetett szilárd hitünkkel ragaszkodunk.”

Eppen ezért esedeztünk nagyméltóságodhoz, hogy a bulla megváltoztatását célzó bármely törekvésnek egyszer s mindenkorra véget vetni kegyeskedjék.

Bár a legnagyobb bizalommal viseltünk nagyméltóságod személye iránt, igazságos és böles, reánk nézve csak megnyugtató intézkedésében soha nem kételkedtünk, még is a bullának megváltoztatása, illetve az egyházmegye megcsönkítése, valamint a székhelynek más helyre való áthelyezése iránti törekvések alkalmából ezen tiltakozó és esdő szavunkat a magyar görög-katholikusság s Hajdudorog város érdekében fel-emelni kötelességünknek ismertük.

Ezt megköveteli tőlünk városunk történelmi múltja, e város 10.000 görög-katolikus szinmagyar vallásos és hazafias népe.

Hajdudorog püspöki székváros képviselőtestületének 1914 január 20-án tartott közgyűléséből.

Farkas Győző
főjegyző.

Szabó Elemér
főbíró.

Nemcsak Hajdudorog, de az egész görög-katolikus magyarság feszült izgalommal várja a miniszterelnök válaszát ebben, a magyarságra nézve oly jelentős ügyben.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készítettnek

Fehér János kötszer gyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol oriasivalasztékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumi-harisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitünő kivitelben készítettnek. Telefon 419

Nagyszalonta ünnepe

Erdélyi Gyula jubileuma.

Nagyszalonta társadalma nevezetes ünnepet tartott tegnap. A város főjegyzője Erdélyi Gyula most töltötte be a közpályán a 35-ik szolgálati évet és ezt az alkalmat arra használta fel a képviselőtestület valamit a társadalom, hogy meleg ünnepeltetésben részesítse ősz főjegyzőjét.

Az ünnepély tegnap délelőtt kezdődött a nagyszalontai városháza dísztermében, mely felépítése óta most adott helyet első alkalommal ily szép ünnepélynek, zsufolásig megtelt a szalontai intelligencia tagjaival. A nagyteremhez vezető lépcsők és folyosók fenyőfákkal és nemzetiszínű lobogókkal voltak díszítve. A folyosókon díszruhás rendőrök, tüzoltók állottak sorfalat a sűrűn érkező vendégek mellett.

A díszteremben már mindenki elfoglalta helyét, mikor Erdélyi Gyula főjegyző szobájában testületileg jelent meg a nagyszalontai járás jegyzői kara, melynek nevében Nagy Zoltán sarkadi főjegyző mondott üdvözlő beszédet. Erdélyi Gyula meghatóan mondott köszönetet a kartársi üdvözlésért.

Ezután a díszteremben összegyűltek előtt Nagy József községi főbíró megnyitotta a diszközgyűlést és indítványozta, hogy küldöttség hívja meg az ünnepeltet a közgyűlésre.

Molnár József vezetésével három tagu küldöttség ment a főjegyzőért, aki pár perc múlva meg is jelent. Kitérő tapssal és éljenzéssel fogadták a már galambósz, de azért még mindig katonás tartású öreg urat.

Az ováció lecsillapultával Balogh Mihály volt országgyűlési képviselő emelkedett szószékre. Lelkes beszéde elején üdvözölte Erdélyit, majd méltatta 35 éves szolgálatának érdemeit. Rövid visszapillantást tesz a 35 év előtti Nagyszalontára, mely akkor egy nagy faluhoz hasonlított. Ma pedig villanyfényes, aszfaltjárdás virágzó város. A község e nagy fejlődését egyedül a főjegyzőnek tulajdonítja, aki fáradhatatlan buzgósággal működött azon, hogy a község kiemelkedjék a szűk keretéből és a mai városi színvonalra jusson.

Ezután elősorolta, hogy miesoda intézmények létesítése fűződik a főjegyző nevéhez 1886 óta, amióta tudniillik, mint főjegyző működik Erdélyi Nagyszalontán. Elsősorban a jelenlegi járásbírósi székház, aztán az ártézi kutak, Vörös-Kereszt kórház felépítése, a terek kikövezése, a járdák kiaszfaltozása, óvoda létesítése, a városi székház építése, a főgimnázium megvalósítása, villanyvilágítás, esendőrlaktanya építése, az állami méntelep létesítése mind az ő közreműködésével valósult meg. A múltban kifejtett igen eredményes munkásságért végül hálás köszönetet mondott, mire újból kitért az ováció.

A lelkes éljenzés és taps lecsillapultával az ünnepelt Erdélyi Gyula választott Balogh Mihálynak. Mindenekelőtt meghatóan mondott köszönetet a társadalomnak, hogy őt ily szép ünnepeltetésben részesítették. Ő is visszatekintett az elmúlt harmincötövre. Megállapította, hogy a város tényleg sokat fejlődött ezalatt az idő alatt, de ebben a fejlődésben nagy része van a képviselőtestületnek is, mely őt mindenkor megértve támogatta.

Igéri, hogy a jövőben épügy fog közreműködni a város érdekeiért, mint a múltban tette.

Pecekig tartó taps és éljenzés fogadta a főjegyző köszönő beszédét. Végül Márton István képviselőtestületi tag indítványára kimondták, hogy Erdélyi érdemeit jegyzőkönyvileg fogják megörökíteni.

A közgyűlés után a járási tisztikar, a községi tisztikar, a községi előljáróság, az iskolaszék küldöttségileg tisztelegtek az ünnepeltnél. Este a Központi szálloda nagytermében bankett volt, melyen több felköszöntőt mondtak.

Pár tojás miatt.

Nincs köveztvámszedés a váradvelencei állomáson.

Néha mennyire csekély, semmitmondó dologból lesznek „hivatalos ügyek, erre eklatáns például szolgál egy panasz-jegyzőkönyv, amely tegnap került Nagyvárad város iktatójába.

Pár tojás vásárlásából indult ki a dolog, s tegnap már egy jegyzőkönyv és egy jelentés, ezek iktatása adott dolgot. Továbbá párnappal óta nem szedik a váradvelencei vasutállomásnál a kövezt- és behozatali vámot, ami a városnak érzékeny károsodást okoz. És ezután jönnek még: a vizsgálat, jegyzőkönyvek, kihallgatások, átiratok, válaszok stb., míg elfog egy rizsma papír, elkopik pár tucat toll és füstbe megy egy rakás tisztviselő díja. A pár tojás pedig, mindennek a kis közigazgatási kellemetlenségnek legfeljebb 25-30 fillér.

A dolog története eddig egyszerű.

A város a váradvelencei vasutállomás kijáratához egy vámszedőt állított, hogy a vidékről érkező utasoktól, az eladásra behozott áruk után beszédje a kövezt- és behozatali vámot. A vámos a kerítésen kívül, a kijárat mellé egy kis asztalkát helyezett a vámjegyek részére.

Tegnapelőtt Ótvös Mihály vámos a vidéki asszonyoktól néhány darab tojást vásárolt, a saját szükségletére. A mai tojásszűk világban, mikor a falusi zsidók még a legkisebb községben is összeszedik a tojást, a városi ember csak méreg drágán jut ehhez a nagyon is szükséges élelmiszerhez.

Az állomásfőnök neje, midőn a tojásokat meglátta, kérte a vámost, hogy adjon át

néhány darabot, a vámos azonban nem az illetanár iskolájából került a vámoshoz s a Pesti művelt társalgót forgatja naponta, s egyszerűen megtagadta az urnó kérelmét.

És itt kezdődött az a harc, amelynek még annyi papír esik áldozatul a közigazgatás labirintusában.

Az állomásfőnök másnap magához rendelte az udvariatlan vámszedőt s állítólag erősebb kifejezésekkel támadt rá.

A vizsgálat során derül ki, hogy ezután a szótár melyik lapjain keressük a további szavakat, amelyek kölcsönösen elhangzottak, elég az hozzá, hogy végeredményképen az állomásfőnök a vámszedőt a vasutállomás területéről kitiltotta, a vámjegyek elhelyezésére használt kisasztalkát pedig egyszerűen a szemétdombra dobatta.

Azóta a vidéki kofáknak szabad az ut a várad-velencei állomáson, nincs vámos, nincs vámszedés, de azok a bizonyos kis vászonzacskók is elmaradtak a városházáról, amelyekben eddig bizonyos napokban a várad-velencei állomáson beszédett vámbevételeket szállították a város pénztárába.

A vámfelügyelő most a város tanácsához fordul s midőn a jegyzőkönyvet betérjeszti, egyben kérdést intéz arra nézve, hogy kié a kérdéses terület; van-e ott joga a városnak; mindenesetre azonban sürgős intézkedést kér, mert a város napról-napra károsodik a vámszedés elmaradása által.

A pár tojásból így kelt ki egy hosszúra nyúlható közigazgatási ügy, amelyet bátran lehetne kanapé-pörnek is nevezni.

A Szilágyi-féle ékszerablás.

Elítélték a tetteseket.

Tegnap tárgyalta Ember Géza elnöklete alatt a kir. törvényszék a másodizben a Belényesen, Szilágyi Géza ékszerész kárára elkövetett betörést, mely ügyben a vádlottak Kecze János, Kiss József, meg a felesége, Künsztler Etelka és özv. Orosz Gáborné. Kecze János és Künsztler Etelka védője dr Papp Károly, a többi vádlottakat Lázár Márton védi.

Az ügyben már volt egyszer tárgyalás, akkor azonban bizonyítás kiegészítése céljából elnapolták.

Kecze János megtört öreg ember s az elnök kérdéseire töredelmes vallomást tesz. 1913. augusztus 30-án Nagyváradról indultak el Belényesbe, hova Kiss József vitte ki a társaságot. Hárman mentek: Kecze, Kiss József és Miski István. Éjjel érkeztek meg s csakhamar munkához láttak. Kiss József volt a vezető s mint géplakatos, értett a záruk felnyitásához s álkulescsal kinyitotta a szomszédos raktár ajtaját s a raktárból egy folyosón át jutottak az ékszerészbolt falához, melyből egy vasruddal kivették a téglákat s Miski István bement a raktárba, összeszedte az összes ékszereket és órákat s kalapba

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA

DAJKOVITS

SPECIALISTÁJA

Nagyvárad.

Sas-palota.

szedve, kiadta társainak. Körülbelül 6000 korona értékű ékszert s órát vittek el.

Másnap reggel Belényesujlakon ültek vasutra, de csak a Félix-fürdőig jöttek s onnan gyalog jöttek Váradra. Az ékszereket Keczehez vitték, ott megosztották s egy részét átvette Kiss József, eladásra, a maradékot három részre osztották, a Miski és Kecze részét elásták a Kecze kertjében, Kiss a maga részét is elvitte.

Már előzőleg jártak Belényesben, aug. 15-én, de akkor a rendőrök elriasztották őket. Ekkor velük volt a fiatal Orosz Gábor is, meg Kolompár János eigány.

Mikor Orosz Gáborné megtudta, hogy megérkeztek a zsákmánnyal, követelte, hogy a fia részét adják ki. Ezt az asszonyt használták fel az értékesítésre s neki adták át az ékszereket eladásra. Oroszné el is adott 201 gyűrűt és medált, 2 aranyláncot 170 koronáért.

A többi részét a lopott holminknak Miskolera vitték, de ott sem tudtak tudadni rajta, mert Fischer Sámuel, akinek el akarták adni, nem tudta megvenni s vevőt sem tudott rá keríteni, ezt megajándékozták egy órával s elmentek Szegedre. Szegeden porul jártak, mert értékesítés közben elfogták Miskit és Keczet, mikor Kiss József a háttérben látta, hogy baj van, megugrott. Keczet és Miskit vitték a rendőrségre s Miski utközben revolverrel agyonlőtte magát. A Kecze vallomása alapján elfogták Kiss Józsefet is, de nála semmi ékszert nem találtak. Ez a Kecze vallomása.

Kiss József a tolvajok nesztora, ritka értelmes ember, beszél németül és az összes szláv nyelveken. Elszántan tagad mindent. Igyekszik Belényesben tett beismerő vallomását megváltoztatni. Mikor Belényesbe szállították a csendőrök és Dienes váradai detektív, akkor Géczy Dezső főbíró és a csendőrök elvitte a helyszínére s ott megmutatta, hogy jutottak be a raktárba s onnan a folyosón át az ékszerek boltba, de most már erről nem akar tudni semmit. Azt állítja, hogy a csendőrök rettenetesen megverték s azért volt beismerésben. De a Belényesben felvett jegyzőkönyv, melyet Ötvös Géza jegyző vett fel, s mely részletes beismerését tartalmazza, — ellene bizonyít. Ötvös jegyző azonnal meg is vizsgálta orvossal s külsérülések nyomai nem voltak rajta.

Kiss Józsefné azzal van vádolva, hogy férjétől átvette az ékszereket elárulás végett. Mindent tagad.

Küszler Etelka végzett óvónő ellen a vád tárgya az, hogy Miski Istvántól 2 függőt, karkötőt s fülbevalót kapott ajándékba 52 korona értékben, s ezt elfogadta, habár tudta, hogy lopásból származik. Azzal védekezik, hogy Miski nőül akarta venni, s így gyanútlanul fogadta ajándékát.

Orosz Gáborné mindent tagad. Sohasem látta vádlott társait.

Kihallgatták tanukul Géczy Dezső főbíró, Ötvös Géza jegyzőt és a csendőröket, kik igazolták, hogy Kiss József kényszer nélkül tett beismerő vallomást.

Eljött Fischer Sámuel is Miskolcra s bizonyította, hogy a 3 tettes esskugyan járt rála Miskolcon s meg is vett tőlük egy órát.

A törvényszék Keczet 3 évi, Kiss Józsefet 6 évi fegyházra, Küszler Etelkát 1 havi fogházra ítélte, de büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek mondta ki.

A többi vádlottakat felmentette. Az elítélt vádlottak, a védők és az ügyész felebbeztek.

Kivándorlásra csábítók a bíróság előtt.

Gulyás Gyula, Stettner Lajos és társai ügyében ma itél a törvényszék

Nagy szenzációt keltett annak idején a leleplezés, amelylyel egy kivándorlásra csábító társaság manipulációi kerültek az igazságszolgáltatás kezébe.

A nagyvárad kir. törvényszék büntető bírósága tegnap kezdte tárgyalni az érdekes bűnügyet Ember Géza elnöklété alatt. Hatan vannak a vádlottak: Stettner Lajos, Gulyás Gyula városi irnok, Szilágyi Kozsáné, Tyirla Demeter, Halmazsán János és Klein Lajos.

Stettner Lajos és Gulyás Gyula, a két elsőrendű vádlott egész üzletszerűen foglalkozott kivándorlásra csábítással. Különösen olyan embereket kerítettek hálójukba, akik katonai kötelezettségüknek nem tettek eleget s így utlevél nélkül igyekeztek kiszökni a tengeren túlra. Szilágyiné, Tyirla és Halmazsán, ágensek, felhajtók voltak. Klein pedig Stettnerrel együttesen elkövetett csalással van vádolva, amit azzal követte el, hogy egy váradszőlősi gazdaembertől 100 K készpénzt és 400 koronás váltót csaltak ki, hogy majd kiszabadítják fiát a katonaságtól.

Az egész érdekes és szövevényes ügygel részletesen foglalkozott a Tiszántul, amikor napfényre kerültek az üzelmek. Érdekes, hogy mikép sikerült kideríteni a Gulyásék szereplését.

Stettner Tyirla Tógyert akarta egy izben kivándorlásra bírni. Levelezésben állottak vele, azonban nem figyelt a névre s Tódor helyett Tyirla Péternek címezte a levelet, amely arról szólt, hogy az ügy rendben van, küldjék a pénzt, utlevélre nincs szükség, küldeni fogják a hajójegyet is.

Péter elvitte a levelet a csendőröknek, akik megindították a nyomozást, budapesti detektívek jöttek Nagyváradra s a nagyvárad rendőrséggel együtt sikerült Stettnerék és Gulyásék további működését megakadályozni.

Tegnap délután 3 órakor kezdte meg az ügy tárgyalását a törvényszék. A vádat dr Szolnok Jenő kir. ügyész képviseli, a védelmet dr Nagy Mihály, dr Poynár Széver, dr Fekete Ferenc, dr Balázs Imre és dr Gáspár Miksa ügyvédek látják el.

A vádlottak valamennyien tagadják bűnösségüket.

Stettner és Gulyás elismerik, hogy igen, foglalkoztak a kivándorlás ügyével, de senkit sem csábítottak kivándorlásra. Aki hozzájuk fordult, annak ügyében eljárak a megfelelő munkadíj ellenében.

A család ügyében Stettner és Klein azt vallják, hogy ők a váltót visszaadták Jáger Ignácnak, mert nem lehetett kivánni, hogy a póttartalékba kerüljön a fia, 100 koronát pedig azért kaptak, hogy a fiut Bécsből

Nagyváradra helyeztessék át és ez sikerült is.

Este fél hét órára a bizonyítási eljárás befejezést nyert. Ma délelőtt kerül a sor a perbeszédre, s délre meglesz az ítélet.

AZ ALVÓ NŐ ÖNGYILKOS AKART LENNI.

A „Fekete Kohné“ házának különös szenzációja.

A város egyszerűbb negyedében, a Magyar-utcán titokzatos eset történt. Van egy öreg, ósdi ház, udvarán százéves platánokkal s minden gyerek tudja az öregektől, hogy azt a Fekete Kohné házának hívják. Ide zárandokolnak most néma asszonyesapatok és halk suttogással járkál körül a szobában egy szép, dus fekete haju leány ágyát.

A leány már január 17-ike óta alszik. Sápadt az arca, a keze sima alabástrom. Öntudatlanul hever ágyában, mélyen lélekliz és mozdulatlan már négy napja.

Matter Franciska a neve. A házhoz tartozott, családtagnak tekintették. Kedves modoru leány, aki valószínűleg álmokörbe esett. A házbeliék először lustaságra gondoltak, csak amikor látták, hogy Franciska nem ébred a legdurvább költögetésre sem, akkor döbbsentek meg.

Orvosért futottak, aki rögtön a bihar-megyei közkórházba szállította. Utközben sem ébredt föl. A kórházban azonban esténként költés nélkül felébredt, felült és némi segítséggel megitta az előkészített pohár tejet. Aztán ismét mély álomba merült.

Mivel mesterséges táplálásra nincs szüksége, a kórházból haza küldték, ahol négy napja hever bennül tagokkal az ágyban.

Tegnap az a hír terjedt el a szerencsétlen leányról, hogy öngyilkos akart lenni. Egyik ébrenléte alatt állítólag elmondta, hogy kétségbe van esve, existenciája miatt. Sirt. Mikor aztán magára hagyták, a mestergerenda köré tekerte dus fekete haját és úgy lógott pár percig. Az udvarról észreveték, hogy Franciska felakasztotta magát s mielőtt a borotvát nyakára tette volna, hogy végezzen magával, — levágták. Szép haja odaveszett. Csak ennek árán lehetett megmenteni.

Munkatársunk felkereste az alvó leányt. Az esti órákban öntudatra jött és beszélt is.

— Czaczai születésű leány vagyok, azt hiszem 25 éves. Eddig sohasem voltak ilyen rettenetes álmok! (Szegény nem tudja, hogy nappal is alszik. Azt hiszi, hogy még ő alszik, mindig éjjel van.)

— Igaz, hogy végezni akart magával?

— Nem... nem! Nem igaz? De olyan vigasztalan a jövőm. Senki sem akar dolgot adni. Félnék tőlem. Azt mondják, hogy mindig alszom.

— Szegénynek nem akarják megmondani, hogy miért kellett levágni a haját.

ORVOSILAG TÖBB SZÁZ ESETBEN AJÁNLVA.
TELEFON 10-39. □ TELEFON 10-39.

KEPESELEK

ORVOSIKÖTSZERÉSZ ÜZLETE
NAGY-VÁRAD „SAS-PASSAGE“
ATJÁRÓ. Ajánlja saját készítményű

sérvkötőt,

anatómiai sérvkötők,

Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. :: Óriási nagyraktár. :: Tisztviselők és Iparosoknak árengedmény.

szuszpenzoriumok, fecskendők és beteg-
ápolási cikkeit, u. m. egyenestartók,
baskötők, ágytálak, bidég,

amelyek a sérvet állan-
dóan visszatartják, műlá-
bak és művégtagok, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek.

Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. :: Óriási nagyraktár. :: Tisztviselők és Iparosoknak árengedmény.

Tiltakozik az öngyilkosság ellen s közben feje lehanyatlik, ujjai erőtlennül öt felé nyílnak. Alszik.

A különös leány kétségtelenül beteg. Legjobb volna ismét a kórházba szállítani és gyógykezeltetni. Különben ajánljuk a patronage figyelmébe.

HIREK

Tájékoztató.

Január 22. Rendkívüli városi közgyűlés délután 3 órakor.

Január 22. Váradvelencei takarékpénztár közgyűlése d. u. 4 órakor.

Január 22. A Szigligeti-Társaság választmányi ülése a Gazdasági és Iparkamarában délután fél 5 órakor.

Január 23. Jogügyi bizottság ülése a városházán délután 4 órakor.

* Rendkívüli városi közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága ma, csütörtökön délután rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a szervezeti szabályzatnak a városi tisztviselők fizetésére és a tisztviselők állásának szervezésére vonatkozó szakaszait tárgyalják.

* Miskolczy a közigazgatásnál.

Miskolczy Ferenc dr főispán tegnap folytatta a hivatal-vizsgálatot a megyeházán. Ezuttal a közigazgatási tisztikárnál vizsgált a főispán. Minden hivatalban a legrészletesebben tekintette meg az ügyek elintézését. A vizsgálat befejezése után nagy meglepetéssel nyilvánította a főispán a tapasztalt rend és pontosság felett.

* Papp Gusztáv temetése.

A tragikus véget ért esküllői igazgató-tanító, Papp Gusztáv temetése tegnap délután 1 órakor volt Hájón. A temetésen impozáns módon nyilvánult meg a tanítóság részvéte. A Biharmegyei Általános Tanítóegyesület Matkó Benjámint és Szabados Pál tanítókkal képviseltette magát. A sírnál Szabados Pál mondott meghatározó beszédet. Nagyszámú rokonság volt jelen a temetésen; a szertartást a csehi görög katolikus lelkész végezte nagy segédlettel. A kir. tanfelügyelőség Karácsony József kir. segédtanfelügyelőt küldötte ki. Igen sok koszorú borította a díszes ravatalt. Szép figyelem volt az esküllői gondnokságtól is, hogy szintén képviseltette magát és drága koszorút küldött. Az elhunyt özvegyéhez igen sok részvét-nyilvánítás érkezett.

* Nadragulyát evett egy cseléd.

A belényesi kórház portását tegnap éjjel izgatott dörömböléssel verték fel. Egy eszméletlen, habzósájú leányt hozott két legény a karján. Azonnal orvosi vizsgálat alá vették és megállapították, hogy az illető Benye Flóra 17 éves cselédleány és az egyik belényesi orvosnál szolgált. Megállapították, hogy a szerencsétlen leány nadragulyával mérgezte meg magát. Benye Flóra feltűnő szépségű oláh leány volt és mindig jól viselte magát. Hogy miért mérgezte meg magát, nem sikerült megtudni, mert mikor magához tért, gazdája azonnal hazavittette.

* **Kasics Péter meghalt.** Egy valamikor sokat emlegetett ember hunyta le szemét örökre. Kasics Péter nyugalmazott miniszteri tanácsos tegnap délután agyszélhűdés következtében Budapesten meghalt. Holnap délután három órakor temetik a farkasréti temetőben. A polgármester dísz-sírhelyet adott a halottnak.

* **A királyról.** Bécsből jelentik: Néhány hét óta a király fél órával meghosszabbította a napi munkaidejét. A király ugyanis mostanában nem reggel négy órakor kel föl és fél öt órakor már dolgozóasztalánál ül. Hónapok óta a király egészsége a legkitünőbb s csak annyi változás történt életében, hogy nagy kora miatt orvosi rendeletre több szórakozásról le kell mondania. Így a többi közt megszüntették az udvarnál a farsangi ünnepet is, hogy a királyt a vele járó fáradtságtól megkíméljék. Az idén azonban Ófelsége annyira jól érzi magát, hogy a farsangi ünnepet megtartják és pedig február ti zenhatodikán. A farsangi udvari bálon természetesen a király is meg fog jelenni.

* **A micskei kőszén.** Vasárnapi számunkban részletesen beszámoltunk arról, a szenáció felfedezéséről, amely három micskei fuvarosnak köszönhető. Azóta az érdekes felfedezés híre bejárta az egész országot és mindenütt nagy érdeklődést keltett. A boldog tanító pedig a már csaknem értéktelen erdőből nem győzi szállítani a micskeiek részére a felfedezett kőszént. A tanító különben megtette a lépéseket más irányban is. Jelenleg az a terve, hogy saját kezelése alatt nyit bányát. Nagyon valószínű, hogy ettől a szándékától el fog állni és jó pénzért értékesíti a drága területet. Eddig az ország legkülönbözőbb vállalatától kapott ajánlatot a terület megvételére. Szép számmal szerepelnek azok a vállalatok is, melyek mintát kértek a felfedezett szénből és egyben felajánlották, hogy megvásárolják a kérdéses erdőt. A micskei posta nap-nap után szállítja az 5-10 kilós szénzsomagokat az ország minden részébe. A mintaszénről pár nap alatt megérkeznek a szakvélemények és azoktól függ, hogy Micske határában már a jövőre megnyílik-e a szénbánya vagy tovább fog élni a fekete szén a micskeiek kénye-kedvére. A micskeieknek ugyanis már bevált a szén és ha esetleg másnak nem volna jó, nekik bizonyosan lesz olyan, mint a fa.

* **A Denikó-Részvénytársaság ügye.** Abban a nagy harcban, amely a Denikó-Részvénytársaság és a dohányárusok között tavaly óta folyik, a napokban jelentős fordulat történt. A pénzügyminiszter utasítása folytán az ország minden kis- és nagydohányelárusítóhelye kap nikotinentesített dohánygyártmányt elárusítás végett. Ezzel tehát a Denikó monopóliuma megszűnt. A pénzügyminiszternek eme döntése folytán a Denikó által vidéken létesített összes elárusító üzletek, számszerint tizennégy, 1914. május elsején megszűnteti működését, ugyanez kötelezte a pénzügyminiszter a társaságot arra is, hogy a május elsején még fölállítani akart üzleteket ne létesítse.

* **A halálos mozifelvétel.** Kolozsvárt tegnap ült össze a vádtanács, hogy a kolozsvári halálos mozifelvétel dolgában beadott vádirat felett döntsön. A vádtanács elutasította az ügyészség vádiratát a Sárga csikó mozifelvételét rendező Janovics Jenő színigazgató ellen és megszüntető határozatot hozott.

* **A boritaladó megváltása.** A sanyaru viszonyok mennyire sújtják a társadalom minden rétegét, arról alig lehet beszélni, annyira köztudomású. Észrevehető ez úgy a lakás viszonyokon, mint a családok háztartásán. Igyekszik mindenki kiadásait redukálni. A szegényebbek azon egyszerű és természetes okból, mert a drágaság miatt csak megtakarítással fedezhetik szükségle-

teiket; a gazdagabbak, tőkepénzesek pedig annak az általános és állandó panaszának a hatása alatt, hogy válság van, takarékoskodni kell. A háztartásokban a szűk viszonyok miatt beállott takarékoskodást élénken mutatja a magánfogyasztók boritaladó megváltása is. A megváltásra vonatkozó tárgyalásokat tegnap fejezték be a városházán a város és a pénzügyigazgatóság kiküldöttjei. Az eredmény váratlanul csekély, sőt egyenesen meglepő. Mig az előző években 600-nál többen kötötték meg az egyezséget a megváltásra, ezuttal alig 350 fogyasztó jelentkezett s egyezett ki az átalányra. A bevétel is természetesen ennek megfelel. Összesen mintegy 10,000 korona összeg folyt be megváltás címén, míg a múlt években 20,000 koronánál többre rugott a megváltási összeg.

* **A „Katholikus Népszövetség debreceni szervezete** a Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet közgyűlésével kapcsolatosan 1914. január 25-én délután 5 órakor a katolikus főgimnázium tornatermében beszámoló értekezletet tart, melynek sorrendje a következő:

1. A Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet közgyűlése.
2. Beszámoló a „Katholikus Népszövetség” debreceni szervezetének 1913. évi működéséről. Tartja: Kresznerics Gy. Ferenc helyi igazgató.
3. A bormust konzerválása. Tartja: dr Molnár István, a „Katholikus Népszövetség” gazdasági irodájának igazgatója.

Utána este 8 órakor a Katholikus Népszövetségi Otthon helyiségeiben társasvaesora lesz.

* **A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi bizottsága holnap, január 23-án délután 4 órakor ülést tart a városházán. Ez alkalommal a következő ügyeket tárgyalja a szakbizottság: az üzleti záróról szóló szabályrendelet még hátralévő szakaszait; az ügyvédi kamara átírási díj ügyét és a szervezeti szabályzat módosítása.

* **Megfagyott a pálinkától.** Biró Gábor Fugyivásárhelyről szénát hozott be Nagyváradra eladás végett. A szénát csakhamar el is adta. A kapott pénzzel beült egy kolozsvári-utcai koresmába, ahol két liter pálinkát ivott. Alig állott a lábán Biró, mikor kitámolygott a koresmából. Nagyváradról még ki tudta hajtani a lovakat, Fugyivásárhelyig már nem tudott eljutni, mert elaludt a szekéren és megfagyott. A gazdátlan lovak keresztbe állították a szekeret az uton, ahol a Fugyivásárhelyről jövő emberek találták meg. Az esetet bejelentették a csendőrségnek. A megtartott vizsgálat során megállapították, hogy Biró az elfogyasztott sok pálinka miatt jutott önkívületi állapotba s ezért fagyott meg.

* **A tanító utolsó előadása.** Makóról jelentik: Rajki Mihály dombegyházi tanító már régebbi idő óta tüdőbajos és a minap állapota igen rosszra fordult. Rajki tegnap összegyűjtötte a tanítványait, szép előadást tartott nekik a hazaszeretetről, az emberszeretetről és egymás megbecsülésére intette őket, azután hazaküldte a gyermekeket és az iskolában revolverrel agyonlőtte magát. Rajki tragikus halála nagy részvétet keltett.

* **Lopás az étkező kocsiban.** A ma reggel Kolozsvár felől érkezett gyors vonat étkező kocsijának főpincérje, Németh Ferenc panaszt emelt a vasuti rendőrségen ismeretlen tettes ellen, mert az étkező kocsifülkéjében elhelyezett nagy sárga bőrtárcáját felnyitották és abból 400 korona készpénzt elloptak.

* **Orvosszövetség gyűlése.** A nagyváradai orvosszövetség tegnap dr. Barta János elnöke alatt ülést tartott a kereskedelmi és iparkamarában. A biztosításoknál felmerülő orvosi honorárium, a Hirsch-egylet elleni bojkott és a gyógyszerészek gyógyszer kiadási joga került vita alá.

Az egyház köréből. A hivatalos lap jelenti, hogy a király a munkácsi székeskáptalanban Turai János éneklőkanonoknak az olvasókanonokságra, Matyeczko Tivadár iskoláskanonoknak az éneklőkanonokságra és Gebé Péter hetedik kanonoknak az őrkanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyta. Ihnátó Emil szentszéki ülnök, kerületi esperes, gálszécsi lelkésznek a munkácsi székeskáptalanon kívül lévő zempjén-megyei főesperességet adományozta a király.

* **A miniszterelnök karrikatúrája.** Szombathelyről írják, hogy az ottani Uránia moziszínház a műsor végén Honty Nándornak egy sikerült karrikatúráját akarta a vászonra vetíteni, amely azt a jelenetet ábrázolja, amikor Károlyi Mihály gróf Mikulásnak öltözötten alaposan elver egy rossz gyermeket, aki a rajz szerint nem más, mint Tisza István gróf, miniszterelnök. A karrikatúra bemutatását azonban Kisfaludy József, Szombathely város rendőrkapitánya azzal a megokolással tiltotta be, hogy „nem türheti, hogy Öfelsége után az első magyar embert a mozivászonon kizarrikatúrázzák.”

* **Fantomas IV. a Vigadóban.** A mozgósínházak ideai szezonjának legkimagaslóbb, páratlan érdekességű slágere a „Fantomas” detektívdráma ciklusa. A szenzációs alkotás IV. része most jelent meg a filmpiacon és ma kerül bemutatásra a Vigadó mozgósínházban. A négy felvonásos dráma megtekintését el ne mulassza senki. Két kacagtató francia vigjáték és „A régi Páris” eredeti felvétele egészíti ki az elsőrendű műsort.

* **Aukció.** A tárlaton, ma délelőtt 10 órától 1-ig és délután 3-tól 6-ig nagyszabású aukció lesz. Az árak hallatlanul alacsonyok.

* **A róka.** Hegyközsáldobágyról csaknem minden reggel megjelent egy-két ember a csendőrségen.

— Kérem, elloptak 10 tyukot.

— Tőlem meg egy libát vittek el.

És ez így ment már egy hónap óta. Végre megunta a sok panaszt a csendőrség és erélyes nyomozást indított. Lesbe álltak a gazdák kertjei alatt. Éjjelután csakugyan megjelent a tolvajbanda. Négy pompás róka lopódzott a kertek felé. A ravasz kópék azonban most zsákmány nélkül tértek vissza, de nyomra vezették a csendőröket. A közeli fás terület szélén ugyanis megtalálták a csendőrök az ellopott aprójászágok tollazatát. A rókák rendszeresen lopták a ketrecek és minden alkalommal egy helyen fogyasztották el a finom szárnyashúst. A lakosság most felfegyverkezve áll éjjelenként lesben a veszedelemes tolvajokra.

* **Uj női zenekar a Koronakávéházban.** Ma és mindennap Neszmélyi Izsóné női zenekara 38-ik Rác Laci kitűnő primás vezetése mellett közreműködnek: Neszmélyi Izsóné harmonium, Neszmélyi Bözsike hegedű és kuplé énekesnő, Cseresnyés Irmuska hegedű és népdal énekesnő, Ringhoffer Mariska szolista, Reinthaler Margit dalosnő, Andikovits Gizella bőgős és Fonyó Tihamér zongoraművész. A zenekar a legújabb új darabokat adja elő u. m. a Nevetőférfi, Katona dolog, a Mozikirály stb. és az összes klasszikus újdonságokat. Szabad bemenet. Kezdetek este 8 órakor Szives pártfogást kér Neszmélyi Izsóné karmesternő.

* **Malom-utca 3. számú ur magánház** sürgősen eladó.

* **Egy jóforgalmu sütőde lakással** együtt átadó betegség miatt, esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

Áruraktár leredukálása folytán mélyen leszállított árak

Kossuth-utca elején.

Kertész S. Sándor

női divatruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek. Selymek, bársonyok. Vásznak, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierek és kartonok. Kész női és férfi fehérneműk. Paplanok. Szörme áruk.

Menyasszonyi kelengyék Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat míg a raktár tart nagy készséggel küldök. **Telefon az egész vidékre 10-30.**

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szihtta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60-cm. hosszúságban Bihar-dobrosd állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r. t.-nál Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11-95.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Ha a választást megsemmisítik.** Mi azért is elmegyünk a *Párisi Bazarba* a Sas passagéba és választunk magunknak játékok, ajándéktárgyakat, bál- és farsangi cikkeket.

x **Az E. K. A. R. T.** (Egyesült Kereskedelmi- és Automobilszállítási Részvény Társaság) helybeli fiókja luxus és teherautomobilokat szállít az összes felszerelési cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. sz. a.* nagy raktárt tart. *Telefon: 13-21.* A cégnek *Körház-utca 6. sz. a.* pedig minden tekintetben megfelelő nyilvános garázs és javítóműhelye van szakfelügyelet alatt. *Telefon: 13-52.* Benzín és olaj nagy raktár! — A cég felhívja az érdekeltek figyelmét utirányba forduló lámpáira, melyek itt szerezhetők be.

x **Erdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli időnyre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salomon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek, trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá esipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Két jegész sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán,* passagé-kapu mellett

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testgyejesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszólást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **Meghódította a hölgyeket** MILE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabb-tól a leedíszesebb kivitelig, terv és rajz szerint Szegesselt vasoszlopok, üveggházak, vastetők, vasablakok tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Sikkes, elegáns** modell kalapjaimból visszamaradt szép választék, azokat féláron alul árusítom. Gyászkalapokból nagy raktárom van és modell után 4 óra alatt szépen, pedánsan készítek is. Tisztelettel *Ujhelyi Róza* Nagyvárad, Rimanóczy-utca Royál-kávéházzal szemben.

x **Teljesen ujonnan van átalakítva** a Rimanóczy-étterem Körös-parti helyisége. Gyönyörű délszaki növényekkel van díszítve, pazarul világítva. Minden időben társas összejövetelek, lakodalmak vagy gyűlések alkalmára a n. é. közönség rendelkezésére áll. Elsőrangú magyar és francia konyha, finom borok, kőbányai sörök és előzékeny kiszolgálásról gondoskodik *Fitz Sándor* bérlő.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szihtta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Hány ezer szert használnak köhögés ellen?** Európában egyszerűen meg sem lehetne állapítani a sok köhögés elleni szerek számát. Az amerikai ebben is praktikus, az csak olyant használ amiről biztosan tudja, hogy használ azért ott csak a Szilantium tableta fogy, olesó és biztos. Tudtuokkal itt Váradon is van már a Szent László-téren egy drogeriában 60 fillér árban.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **FELHIVJUK** a nagydíjű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyílt Rác és Vass női divatszalonban** készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Báli női atlasz cipők** minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női cheveau vagy boksz cipők 7 kor., férfi cheveau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., caloszik, téli cipők, fehérenműek, uri divatickek legolcsóbban beszerezhetők Feketé-nél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejeltünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „**Bartos harisnyája tartós.**“ Helyi és vidéki telefon-szám 1359.

x **Felhívás.** Átköltözködés miatt az összes raktáron levő árukat fél áron alól kiárusítjuk, u. m.: férfi és női őrnyök **óriási választékban**, női, férfi és gyermek téli keztyűk, gallérvédők, női lélekmellegítők, zsebkendők, harisnyák, nyakkendők, férfi és gyermek sapkák, bőr- és aczeláruk és egyéb disztárgyak **óriási választékban**, minden elfogadható áron. — Üzletünket február 1-re a Szent László-téri volt Radó-féle helyiségbe helyezük át. Tisztelettel **KLEIN VILMOS** és **TÁRSA.**

x **Több egyszobás lakas kiadó.** Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglaltva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viszgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

x **Sürgösen keresek** négy szobából álló magánházat külön udvarral. Mártonffy. Malom-utca 3.

Legszebb ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

A legszebb
kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

SZÍNHÁZ

Hei miisor.

Csütörtök: Konventbiztos.
Péntek: Katonadolog.
Szombat: Katonadolog.
Vasárnap délután: Tatárjárás; este: Tökéletes feleség. (Bemutató előadás.)

A tökéletes asszony. Nagy hatást keltett az operette magyar fordítása: a Tökéletes asszony Budapesten is, ahol már tul vannak az ötvenedik előadáson és komoly remény van arra, hogy az a Lehár operette, amely ilyen minősítéssel kerül a Szigligeti színház színpadára, itt is megérdemelt hatást fog kelteni. A Tökéletes asszony Nagyváradon vasárnap este kerül bemutatóra.

IRODALOM

Magyar kultúra. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5-én és 20-án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-u. 20. sz.) Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal:

Tanulmányok: Keresztény és buddhista erkölcsi ideál. Dr. Tóth Tihamér. — Művészetügyi fejlődések a nyugaton. Velics László S. J. — Katona Lajos. Dr. Alszeghy Zsolt. — Parsifal. Demény Dezső. Tárcá: Kétféle vég. Risco Albert S. J. — Pajzs és kard. — Levélszekrény. 23. Egyéni jámborság és tömegvallás. m. b. — Bemutatók... B. K. — A magyarországi szabadkőművesség. m. i. — „Fukar kezekkel...“ n. p. — L'admiral Nicol. — más. Szemlék és kritikák: Könyvek: Bougaud Emil: A kereszténység és korunk. Bernhard Zsigmond S. J. — Bernhard Duhr S. J.: Geschichte der Jesuiten in den Ländern

dutscher Zunge, Velics László S. J. — Joseph Linder S. J.: Die Heilige Schrift für das Volk erklärt. Dr. Láng Ince. — Pécsi Gusztáv: Garcia Moreno. — Parsifal. N. P. — Barkley: Az esti dal. Williamson: Herkules vendégei. S. Bokor Malvin: Virradat. Kemenes Károly. — Szende-Dárday Olga: Rozsda. —ssa. Az „Olesó Könyvtár“ új füzetei. N. P. — Színház: Shaw. —ssa. Napló: „Ons Huis.“ J. Verschueren S. J. — A kísérlet balul ütött ki. (bg.) — Nagy emberek koporsójánál. (tt.) — Képmutatás. (tt.) — A keresztény erkölestán. (tt.) — A Doumergue-kabinet. F. de Vauplane,

REPORTÁZ

A NAC közgyűlése. A Nagyvárad Atlétikai Club e hó 25-én vasárnap délután 3 órakor tartja meg ez évi rendes közgyűlését a városháza bizottsági termében a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Főtitkári jelentés, Zárszámadás, költségvetés. Tiszujítás. Esetleges indítványok. A közgyűlésre a NAC összes tagjai ezuton hivattak meg. **Pásztor Bertalan** főtitkár. Dr. **Adorján Emil** elnök.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A régi haragosok.

Asszonyvásáron ketten udvaroltak a falu egyik legszebb lányának: **Sós Gyula** és **Csorba József**. Csorba József volt a szerencsebb, elnyerte a leány kezét. A mult év nyarán volt meg az esküvő s azóta haragban élt a két vetélytárs. Nem szóltak egymáshoz, elkerülték egymást. Egyszer azután 1913 szeptember 18-án a koresmában találkoztak. Mindenik körül volt néhány legény, ittak, mulatoztak, virtuskodtak. Éles és veszélyes volt már köztük a hangulat s a koresmáros kitudskolta őket az utcára. Bezárta utánuk az ajtót.

Az utcán azután egy rövid szóváltás után irtó verekezésbe esaptak a legények. A vége az lett, hogy **Csorba József** félholtan maradt az utcán, a fején tátongó, véres seb volt. Hazavitték és négy nap mulva behalt a sebeibe.

Sós Gyulát vonták felelősségre a fiatal férj életéért.

Tegnap kezdte tárgyalni ügyét a nagyvárad esküdtbíróóság **Szöllőssy** törvényszéki bírő elnöklété alatt. A vádat dr. **Medvigy** kir. ügyész képviseli, a védelmet dr. **Fényes Ödön** ügyvéd látja el. Ítélet két nap mulva lesz.

§ Pezsgőt loptak. Pár hónappal ez előtt a Lloyd-kávéház tulajdonosai arra a kellemetlen meglepetésre jutottak, hogy a pieéből sokkal több pezsgő fogy el, mint amennyit a vendégek a kávéházban elfogyasztanak. Feljelentést tettek a rendőrségen és kiderült, hogy a kitünő pezsgős-palackokat **Izsák János** a kávéház hetese lopta el, egyik barátjával **Berecz Gyulával**, a Club-kávéház szolgájával. **Berezné** pedig a lopott pezsgőt olesó áron eladta. A bíróság a két hetest 6-6 havi börtönrre, az asszonyt pedig 8 napi fogházra ítélte.

MULATSÁG

Az izr. nőegylet teazsurja. Az izraelita Nőegylet teadélutánjának kellemes hangulata, szép sikere, a közönség körében is felébresztette a kívánságot, hogy e fesztelen, de nivós mulatságot megismételjék. Az egylet vezetősége annál is szívesebben tesz eleget e több oldalról hangoztatott kívánságnak, hogy a jóleső erkölcsi siker mellett a szegények ügye is támogatást nyer és a felszolgált párolgó teák arányában növekszik a segély, melyet nekik nyújthat, Február 8-án délután 5 órakor az előbbi sikerek színhelyén a Kereskedelmi Csarnok helyiségében fogja megtartani a Nőegylet teazsurját és már is nagy leleményességgel gondoskodnak ötletes női fejek arról, hogy minél színesebbé és változatosabbá tegyék Bizonyára ismét találkozunk ott mindnyájan a jókedv és jószív jegyében.

TÁVIRATOK

Főpapi áldozatkészség.

Szatmár, jan. 21.

Fényes keretek között folyt le ma a diszdoktori diploma átadása Boromissza Tibor püspök számára. Az egyetem prodékánja, dr. Lukesics tartott emelkedett szellemű beszédet, melyre a püspök, rendkívül melegséggel válaszolt. És kijelentette, hogy az egyetemen 30.000 koronás alapítványt tesz, amelyből minden évben kiküldhetnek egy kitűnő hallgatót külföldre. A püspök délben fogadta a város tisztelgő notabilitásait. Este diszebed volt.

Hihetetlen!

Budapest, jan. 21.

Budapestről igen komoly forrásból azt a megdöbbentő hírt közlik, hogy az Akadémia a Vojnits díjat Farkas Pál konventbiztosának adta. Hiszen ez a darab még itt is megbukott.

A román paktum ellen.

Kolozsvár, jan. 21.

(Saját tud.) A töövényhatóság elő javaslatot terjeszt a városi tanács, amelyben Kolozsvár törvényhatósága tiltakozni fog a román paktum ellen. Ezt megküldik az összes törvényhatóságoknak.

Kint van a vizből.

Zombor, jan. 21.

Jurisits Antal a munkásbiztosító ellenőre alatt beszakadt a holt Duna jege. A hideg vizből vakmerő mozdulattal Derzibi Ernő kirántotta az ellenőrt. Derzibi nem fogadott el jutalmat.

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADAR.

KÖZGAZDASÁG

A Pester Lloyd a Gazdasági és Iparbankról.

A külföld informálása szempontjából nagyjelentőségű s éppen azért nagy tekintéllyel bíró német nyelvű budapesti lap, a Pester Lloyd rendkívül meleg hangon emlékezik meg Nagyvárad egyik előkelő pénzügyintézetéről, a Gazdasági és Iparbankról. A többiek közt a következőket írja:

„A Nagyváradon 1890-ben alapított Gazdasági és Iparbank, mely a vidék legtekinélyesebb és legjobban vezetett intézeteihez tartozik, most teszi közzé az elmúlt évről szóló zárszámadását. Ennek tanúsága szerint a bank, mely 3.010.000 korona részvénytőke és 720.880 korona egyéb tőke fölért rendelkezik, az elmúlt évben 332.160 korona tiszta nyereséget ért el. Az igazgatóság elhatározta, hogy a febr. 1-én megtartandó közgyűlésnek a múlt évhez hasonlóan részvényenkint 50 korona osztalék adását fogja javasolni. Ezen a közgyűlésen a volt kereskedelmi minisztert, dr. Beöthy László v. b. t. tanácsost ismét be fogják választani az intézet igazgatóságába. Beöthy László az intézetnek megalapításától kezdve igazgatója, illetve igazgatósági elnöke volt s annak vezetésében mindenkor élénk részt vett. Állásáról akkor mondott le, mikor kereskedelmi miniszterre nevezték ki.“

A hír a Gazdasági és Iparbank részvényesei közt, de az ő körükön tulmenőleg is örömet kelt. Ismét egy régi kaposcs ujul meg, amely Beöthy Lászlót szorosabban fűzi Nagyváradhoz.

A szőlőmoly ellen. A szőlőmoly életét és fejlődését ösmerteti és az ellene való eddig egyedül biztos, amellott olesó védekezési eljárást tárgyalja az 1914-ik évre szóló „Szőlészeti és Borászati Lap Naptára“, mely ezenkívül számtalan, a szőlőszet és borászat körébe vágó cikket közöl. A naptár ára egy korona, ajánlva küldve egy korona huszónöt fillér. Megrendelhető a szerzőnél, Maurer Jánosnál, Kecskeföld.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJÁK

Sajtóhiba. A színházi kritikában a jelzett mondat sajtóhibában szenved. Nem azt irtuk Bihari organumáról, hogy »klasszikusabban jobban« érvényesülne hanem hogy klasszikus darabban jobban érvényesülne — szavaló modora mellett. Ez pedig más.

Egy előfizető és népszövetségi tag. A dolgot szóvá lehet tenni, de előbb szíveskedjék velünk nevét közölni.

Ha nincs megelegetve szabójával, meri drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel DARABONT GY. és TÁRSA uriszabó céget Szilagyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és megjepte azt az ottani s olid, olesó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenk. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Tüzifa

Elsőminőségű, száraz hasáb cser, gyertyán vagy tölgyfát szállít magánfeleknek is vagonrakományként (100 métermázsa) ab. vasuti állomás Apátkeresztúr 145 koronáért, az összeg előzetes beküldése ellenében a Székelyh di uradalom.

Ha tisztán kezelt jó minőségű és izléses

fűszer és csemegeárúkat

előnyösen és jó kiszolgálás mellett óhajt beszerezni, keresse fel

Özv. Hadár Jánosné

elsőrangu fűszer és csemege kereskedését, bor, pezserő, delgyümölcsök és cu orkák nagy raktára, kávé és tea közvetlen behozal.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó,
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPÍTOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcaon egy üres telek eladó.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,

Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mérték utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

Meghívó.**A „Nagyvárad! Hitelbank Részvénytársaság“
XI. évi rendes közgyűlését**

**folyó évi január hó 31-ik napján délután 5 óra-
kor** saját üzleti helyiségében fogja megtartani, melyre a t.
részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóságnak az 1913. évi zárszámadások és mérlegek fe-

letti jelentésre vonatkozó határozathozatal, nemkülönben a tiszta jöve-
delem felosztása és az osztalék megállapítása feletti intézkedés.

2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság
részére.

3. Igazgatósági tanácsosok választása.

4. Esetleges indítványok.

Nagyvárad, 1914. január 20.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik részvé-
nyeit a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztárába, vagy más
a társaság igazgatósága által a hirdetményben megjelölt pénzintézetnél letenni, hol
az őt megillető szavazat számát előtűntető és belépő jegyül szolgáló tértívénnyel
láttatik el, ugyanez áll a meghatalmazottakra.

A Nagyvárad! Hitelbank Rt. zárszámadása az 1913-ik évről.

TARTOZIK

Mérleg számla.

KÖVETEL

Vagyon	K	f	K	f	Teher	K	f	K	f
Pénzkészlet			91826	70	Részvénytőke			1500000	—
Váltók			4870231	89	Tartalékalap			120000	—
Jelzálog kölcsönök:					ezidei hozzájárulással 145000—				
kamatkozó kölcsönök	623581	78			Betétek:				
törlesztésc. (záloglevél) kölcs. . .	1137032	18	1760613	96	könyvecskékre	2354838	66		
Előlegek értékpapírokra			15245	—	Jung Ferenc jótékony alap . . .	203	40		
Adósok folyószámlán fedezet mellett			1362804	38	folyószámlán	184503	51	2539545	57
Értékpapírok			1075404	76	Visszleszámitolás			2457552	69
Standard életbiztosítási díjnyugták .			17800	75	Hitelezők			1164983	50
Részvényhátralékosok			4000	—	Átruházott jelz. kölcsönök a Magy.				
Felszerelések			6000	—	Takp. Közp. Jelzálogbankjára:				
Hátralékos törlesztési részletek . .			11415	—	törlesztéses kölcsönök	1044729	98		
Átmeneti tételek			44513	—	kamatkozó kölcsönök	233000	—	1277729	98
					Fel nem vett osztalék			2525	—
					Átmeneti tételek			53998	—
					Nyereség áthozat az 1912. évről .	10013	45		
					Ez idei nyereség	133507	25	143520	70
			9259855	44				9259855	44

TARTOZIK

Nyereség és veszteség számla.

KÖVETEL

Veszteség	K	f	K	f	Nyereség	K	f	K	f
Üzleti költségek:					Nyereség áthozat 1912. évről . .			10013	45
házbér, fűtés, világítás, bélyegek, napi biztosi díjak stb.			26595	54	Kamat jövedelmek:				
Tiszti fizetések, ügyészi díj és lakbér			27843	88	váltó, jelzálog, előleg, folyószámla, értékpapír és részvények után .			649866	99
Kamatok:					Házbér jövedelem			995	—
betét, visszlesz. átruházott jelz. kölcs. után			461311	34	Jutalékok és egyéb jövedelmek .			81132	14
Adók és illetékek			40017	56					
Leírások			42718	56					
Nyereség áthozat 1912. évről . .	10013	45							
Ez idei nyereség	133507	25	143520	70					
			742007	58				742007	58

Grosz Ignác
főkönyvelő.

Nagyvárad, 1913. december 31-én.

Pongrácz Bódog
pénztárnok.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:**A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:**

Sulyok István
elnök.

Lukács Ödön
elnök.

Schönberg Ármin
társelnök.

Boros Jenő
Füredi László
Leitner Márton
Lichtmann Menyhért
Moskovits Miksa

Dr. Munk Béla
Dr. Percel Adolf
Perlesz József
Politzer Géza (Budapest)
Schönfeld Lajos

Grosz Géza
Kesztyüs János
Rosenberg Jenő (Budapest)

Spitzer Béla
Vadász Aurél
Varga Pál (Debrecen)

Balog Vilmos
vezérigazgató.

Melocco Péter cementárugár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmanlyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kütgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szak-szerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
**uj csipke, himzés,
harisnya áruház**
Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

**Szuperfoszfát
Műtrágya**

Telefon
969. sz.

kapható 50 kilós zsákokban, szőlőföldek, kaszálók és mindennemű veteményeknek földjavítására. 150--200 kilóval 80--100 korona értékű a terménytöbblet.

Kondor Dezső

cement, cemenicső és fedéllemez üzlet.

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

MIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

PETRY ÁRPÁD

órás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeletre is a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

**A
jó bornak**

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult utjonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva élel-áppal. Kifűnő saját termésű borát, **előzékeny kiszolgálás**, szolid pohári arak. -bonensex naponta felvételnek.

**Eredeti
Meteor kályhák,
kályhatálcák és ellenzők,
fa- és széntarték,
valódi porosz fűtőszén
házhoz szállítva 50 K° zsákokban
hímérve 100 K° 4-20 K és 5 K.**

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.